

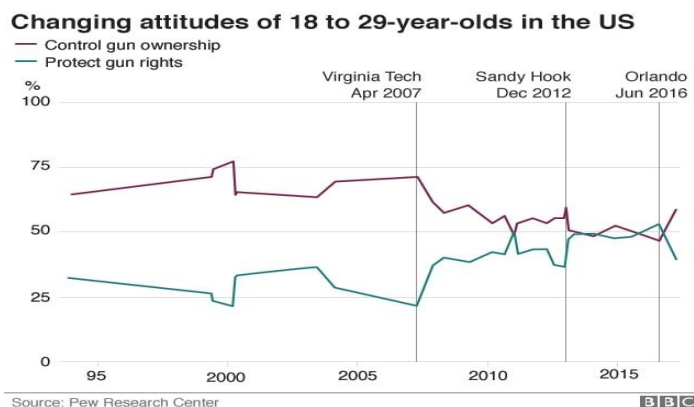
УДК 343.344(477)

Щербіна К.В. студентка гр. 3-12**Науковий керівник: Шведова Г.Л., к.ю.н., доцент, доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу***(Державний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна)***ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ: ВСІ «ПЛЮСИ» ТА «МІНУСИ»**

Питання відносно легалізації зброї в нашій країні виникало не один раз, але декілька місяців тому це питання повстало дуже гостро. До Верховної Ради України було внесено законопроект, який дозволяв обіг вогнепальної зброї серед цивільного населення для особистого захисту, 23 лютого народні депутати підтримали в першому читанні цей законопроект. Введення воєнного стану на території України, який було запроваджено від 24 лютого 2022 року[1], що продовжується і на даний час, ще більше розворушило це питання. Задля надання громадянам усіх можливих засобів висловити свою думку та захистити їх права на забезпечення особистої безпеки, було проведено цифрове опитування стосовно того: Чи згодні громадяни з думкою, що потрібно легалізувати зброю для особистого захисту?. Радник міністра внутрішніх справ наголосив, що з 2023 року українці зможуть вільно володіти короткоствольною зброєю. Він повідомив, - «Українці дали однозначну відповідь щодо дозволу на вільне володіння зброєю. 70% з опитаних підтримали право на вільне її носіння. Підкреслюю, що мова йде саме про пістолет, а не гранатомет чи автомат Калашникова», – йдеться в повідомленні [2]. Для надання цій ситуації зваженої відповіді потрібно розглянути це питання ширше.

Звернемося до коментаря по цій ситуації від очільника Національної поліції Ігоря Клименко, - «Громадянам, які брали участь у такому опитуванні, ставлю питання: ви готові, коли громадянин України буде йти зі зброєю, наприклад, по Хрещатику? Ви будете почуватися в безпеці? Я отримав неоднозначні відповіді. Тому, думаю, треба над цим питанням попрацювати нам всім», - зауважив він[3].

Вплив легалізації зброї є досить неоднозначним. Зарубіжний досвід свідчить, що легалізація зброї зменшує кількість певних злочинів в середньому на 8%, а кількість насильницьких злочинів – на 25 %[4]. Але негативними наслідками такої легалізації можуть бути: збільшення кількості осіб, засуджених за перевищення меж необхідної оборони; небезпека для поліції при затриманні злочинців; зброя потрапить до рук злочинців тощо. Складність прогнозування наслідків є однією з основних причин того, що питання доцільності легалізації зброї в Україні залишається не вирішеним. Динаміка підтримки (зелена) та криміналізації (червона) обігу зброї з випадками масової стрілянини [5].

Рисунк 1- Динаміка обігу зброї та підтримки

Звернемося до зарубіжного досвіду та розглянемо насиченість зброєю країн, в яких вона дозволена. У США кількість загиблих від вогнепальної зброї на 100 тис. осіб у середньому складає 11,3. Надзвичайно цікавою є порівняльна статистика штатів, в яких дозволене та заборонене володіння зброєю. Так, за 2007 р. на 100 тис. жителів у столичному окрузі Колумбія було зареєстровано 30,8 вбивств із застосуванням вогнепальної зброї, у Вірджинії – 5,3. Парадоксальним є те, що в Колумбії заборонено володіння зброєю, її купівля продаж чи ввіз з інших штатів. Існують місця де зі зброєю заборонено перебувати навіть поліцейським [6]. Для порівняння, в Канаді, де у 2017 році було значно обмежено право володіння зброєю, рівень вуличної злочинності зріс на 40 %. Випадків, коли зброя використовується для захисту життя, а не для того, щоб відняти його, у 80 разів більше. Понад 200 тис. жінок використовували зброю для захисту від гвалтівників. Та й взагалі 3 з 5 опитаних злочинців зізнались, що не стали б зв'язуватися з озброєною жертвою.

З усього вищенаведеного, можемо зробити висновок, що Україна в найближчий час ще не готова ввести такі новації в своє законодавство. По-перше, потрібно внести зміни щодо кваліфікації дій під час здійснення самооборони, тому що в нашому Кримінальному Кодексі ці норми є вкрай обмеженими, якщо проаналізувати ст.36 КК України [0], із суті якої випливає, що у суді буде дуже важко довести, що існувала загроза, якої неможливо було уникнути. Перед введенням Закону, який буде регулювати поведження зі зброєю, потрібно досконало переробити законодавство. По-друге, в нашій країні досить великий рівень корумпованості, і якщо легалізувати зброю так швидко без врегулювання цієї проблеми, це може призвести до купівлі ліцензій. Крім цього питання, потрібно врегулювати облік людей, які можуть мати зброю. А для цього потрібно налагодити роботу психічних центрів, щоб знати, хто знаходиться в них на обліку та не може мати права на зброю. Як всім відомо в цих структурах з кожним роком зменшується бюджет, або їх закривають взагалі, що унеможливорює досконалий облік громадян, які будуть знаходитися під доглядом держави та які не зможуть отримувати подібні ліцензії. Також, потрібно проводити інструктажі з володіння зброєю та інструктувати населення про наслідки, які за допомогою неї можна спричинити. Для початку потрібно розробити загальну базу, поставників зброї, хто буде мати на це право, щоб зменшити нелегальний обіг та ввезення зброї. Та створити базу з реєстрацією всіх даних володільців зброєю.

Перелік посилань

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 №64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>
 2. Українці з наступного року зможуть вільно купувати пістолети – МВС 2022. 3 липня. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/07/03/novyna/suspilstvo/ukrayinczi-nastupnoho-roku-zmozhut-vilno-kupuvatyi-pistolety-mvs>
 3. Про легалізацію зброї можна буде говорити тільки після її обліку – Клименко. *Укрінформ*. 2022. 12 листопада. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3539127-pro-legalizaciju-zbroi-mozna-bude-govoriti-tilki-pisla-ii-obliku-klimenko.html>
 4. Most gun owners cite protection as a major reason for owning a gun. 2017. 21 липня. URL: https://www.pewresearch.org/fact-tank/2017/06/22/key-takeaways-on-americans-views-of-guns-and-gun-ownership/psdt_2017-06-22-guns-00-06/
 5. Лента за лентою: чи потрібна Україні легалізація коротко ствольної зброї?. *Tokar.ua*. 2019. 7 серпня. URL: <https://tokar.ua/read/35494>
 6. Цікава статистика про володіння зброєю в США. *Інформаційний портал власників зброї*. 2015. 08 червня. URL: https://zbroya.info/uk/blog/6291_tsikava-statistika-pro-volodinnia-zbroieiu-v-ssha/
- Кримінальний кодекс України. Закон України від 05.04.2001 №2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>